

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ТА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж МНУ
імені В.О. Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

27 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ФІНАНСОВЕ ПРАВО”**

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	<u>08 Право</u>
спеціальність	<u>081 Право</u>

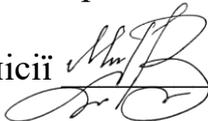
2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Луцюк Карина Віталіївна, викладач циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

 Карина ЛУЦЮК

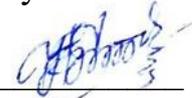
Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії Владислав МИРУН

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.

Протокол № 8 від «27» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради Олена САХАРОВА

Анотація:

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Фінансове право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 081 Право.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є відносини у сфері фінансової діяльності, тобто відносини з планомірного утворення, розподілу та використання централізованих і децентралізованих фондів коштів державою, органами місцевого самоврядування для реалізації їх завдань і функцій.

Міждисциплінарні зв'язки: українська мова за професійним спрямуванням, податкове право, банківське право.

Мета навчальної дисципліни «Фінансове право»: дає можливість студентам – майбутнім юристам отримати базову підготовку з питань фінансово-правових відносин в державі, сутності фінансово-правових норм та особливостей фінансового законодавства, зокрема бюджетного, податкового, валютного, у сфері банківської діяльності, грошового обігу і розрахунків.

Ключові слова: держава, фінанси, право, бюджет, система, податки.

Abstract

The program for studying the mandatory discipline "Financial Law" is compiled in accordance with the educational and professional program of preparation of bachelors of specialty 081.

The subject of study of the discipline "Financial Law" is a relationship in the field of financial activity, that is, the relationship between the systematic formation, distribution and use of centralized and decentralized funds by the state, local self-government bodies to realize their tasks and functions.

Interdisciplinary connections: Ukrainian language for professional direction, tax law, bankovske.

Purpose of the discipline "Financial Law": enables students - future lawyers to obtain basic training on financial and legal relations in the state, the essence of financial and legal norms and features of financial legislation, in particular budget, tax, currency, in the field of banking, money circulation and settlements.

Key words: state, finance, law, budget, system, taxes.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 08 Право	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання : реферат	Спеціальність 081 Право	
	Кількість годин - 90	Освітньо-професійний ступінь “фаховий молодший бакалавр”
4		
Семестр:		
8		
Лекції - 10 год		
Практичні заняття- 20 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.	Самостійна робота – 60 год.	
	Форма контролю: залік	

Мова навчання – українська.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікування результати

Метою викладання навчальної дисципліни “Фінансове право” – отримання базової підготовки з питань фінансово-правових відносин в державі, сутності фінансово-правових норм та особливостей фінансового законодавства, зокрема бюджетного, податкового, валютного, у сфері банківської діяльності, грошового обігу і розрахунків.

Завдання вивчення дисципліни є:

- розуміння фінансової діяльності держави; предмету, методу, системи та джерел фінансового права;
- визначення фінансово-правових норм та фінансових правовідносин;
- з'ясування правового регулювання фінансового контролю;
- дослідження поняття та видів податків;
- розуміння податкової системи України;
- розгляд правового регулювання податку на прибуток підприємств;
- аналіз правового регулювання податку на доходи фізичних осіб;
- правове регулювання екологічного податку;
- рентна плата, її правове регулювання;
- Правові основи банківської діяльності.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм здобувач повинен

знати:

- фінансову діяльність держави;
- фінансові правовідносини, їх зміст та особливості. Види фінансових правовідносин;
- види та методи фінансового контролю;
- органи фінансового контролю в Україні.

вміти:

- використовувати дані науки фінансового права для вирішення практичних завдань;
- правильно застосовувати та тлумачити бюджетне законодавство;
- застосовувати податково-правові норми та податкові правовідносини.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

II. Спеціальні:

СК3. Здатність застосовувати знання основних засад та інститутів національного права.

СК6. Здатність аналізувати правові проблеми та приймати обґрунтовані рішення

СК8. Здатність критично мислити в процесі системного аналізу правових явищ і фактів.

Очікувані результати навчання:

РН5. Використовувати навички пошуку, оброблення та аналізу інформації у професійній діяльності.

РН9. Використовувати у професійній діяльності знання засад та інститутів галузей права національної правової системи.

РН11. Аналізувати явища та процеси у правничій сфері на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок у професійній діяльності.

РН14. Планувати та ефективно виконувати поставлені завдання у професійній

діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Фінансова діяльність держави

Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини

Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю

Тема 4. Бюджетне право та бюджетні правовідносини

Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Фінансова діяльність України та правовідносини

Тема 1. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ

Поняття та функції фінансів. Поняття і методи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Фінансова система України. Органи, що здійснюють управління фінансами.

Тема 2. ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ НОРМИ ТА ФІНАНСОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Поняття, особливості та види фінансово-правових норм. Фінансові правовідносини. Їх зміст та особливості. Види фінансових правовідносин.

Кредит 2. Бюджетне право та податкова система України

Тема 3. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Поняття фінансового контролю. Види та методи фінансового контролю. Органи фінансового контролю в Україні.

Тема 4. БЮДЖЕТНЕ ПРАВО ТА БЮДЖЕТНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Поняття бюджету та його значення для функціонування держави і органів місцевої влади. Поняття, предмет та метод бюджетного права. Норми бюджетного права та бюджетні правовідносини.

Бюджетний устрій і бюджетна система України. Принципи побудови бюджетної системи. Структура бюджетів. Класифікація бюджету.

Поняття, стадії та учасники бюджетного процесу. Порядок складання бюджету. Порядок розгляду і затвердження бюджету. Порядок виконання бюджету. Звітність про виконання бюджету.

Кредит 3. Правове регулювання податку

Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права

Поняття податкового права. Предмет та метод податкового права. Система та джерела податкового права. Принципи податкового права. Податково-правові норми та податкові правовідносини.

Поняття та функції податку. Елементи правового механізму податку. Класифікація податків. Податкова система України. Контролюючі органи.

Податкова звітність. Податкові консультації. Визначення сум податкових зобов'язань платника, порядок сплати, оскарження рішень контролюючих органів. Податковий контроль. Облік платників податків.

Організація перевірок. Погашення податкового боргу. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Загальна характеристика податку. Платники податку. Об'єкт оподаткування, база і ставки податку. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів. Пільги по податку на прибуток. Порядок обчислення та сплати податку.

Загальна характеристика податку. Платники податку. Об'єкти і база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення і сплати податку. Податкова знижка. Порядок оподаткування інших видів доходів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	сем	с.р.
1	2	3	4	5
II СЕМЕСТР				
Кредит 1. Фінансова діяльність України та правовідносини				
Тема 1. Фінансова діяльність держави	15	2	2	11
Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	15	2	4	9
Усього:	30	4	6	
Кредит 2. Бюджетне право та податкова система України				
Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю	15	2	4	9
Тема 4. Бюджетне право та бюджетні правовідносини	15	2	4	9
Усього:	30	4	8	
Кредит 3. Правове регулювання податку				
Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права	30	2	6	28
Усього:		2	6	28
Усього годин за курс:	90-	10	20	60

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Фінансова діяльність України та правовідносини		
1.	Тема 1. Фінансова діяльність держави	2
2.	Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	2
Кредит 2. Бюджетне право та податкова система України		
3.	Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю	2
4.	Тема 4. Бюджетне право та бюджетні правовідносини	2
Кредит 3. Правове регулювання податку		
5.	Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права	2
	Усього	10

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Фінансова діяльність України та правовідносини		
1.	Тема 1. Фінансова діяльність держави	2
2.	Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	4
Кредит 2. Бюджетне право та податкова система України		
3.	Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю	4
4.	Тема 4. Бюджетне право та бюджетні правовідносини	4
Кредит 3. Правове регулювання податку		
5.	Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права	6
Усього		20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Фінансова діяльність України та правовідносини		
1.	Тема 1. Фінансова діяльність держави	11
2.	Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	9
Кредит 2. Бюджетне право та податкова система України		
3.	Тема 3. Правове регулювання фінансового контролю	9
4.	Тема 4. Бюджетне право та бюджетні правовідносини	9
Кредит 3. Правове регулювання податку		
5.	Тема 5. Поняття, предмет, метод та система податкового права	28
Усього		60

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка індивідуального науково-дослідного завдання:

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

1) Завдання друкується на одній стороні білого паперу формату А4 14-тим шрифтом з полуторним інтервалом. Поля при друкуванні тексту: ліве – 3 мм, праве - 1 мм, верхнє та нижнє - 20 мм.

2) Структура індивідуального завдання:

- титульна сторінка;
- зміст;
- основна частина;
- список використаних джерел;
- додатки (за наявності).

3) За змістом індивідуальне завдання має складатися з трьох розділів.

4) Обсяг індивідуального завдання не повинен перевищувати 30 сторінок (не враховуючи додатків).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за якісно виконане індивідуальне науково-дослідне завдання складає 20 балів.

За структурними складовими індивідуального завдання бали розподіляються таким чином:

теоретична частина – 3 бали (по одному балу за кожен складову теоретичної частини);
аналітична частина – 8 балів, з них:

- методика з розвитку та сучасного стану – 2 бали;
- обґрунтованість висновків – 3 бали;

оформлення з дотриманням вимог, що висувуються, та логічність викладення матеріалу – 2 бали;
захист індивідуального завдання – 2 бали.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних завдань, умінь самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно. Знання студента є глибокими, міцними, системними. Студент вміє аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі, має тверді методичні навички для якісного проведення заняття із загальновійськової підготовки.

Студенту виставляється дуже добре. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, робити висновки, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, має достатні методичні навички для якісного проведення заняття із загальновійськової підготовки.

Студенту виставляється добре. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, робити висновки, виправляти допущені помилки. Має певні методичні навички, що не потребують контролю викладача під час проведення заняття.

Студенту виставляється достатньо. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, виконує завдання за зразком.

Студенту виставляється мінімальний задовільно. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, має початкові уявлення про предмет, недостатньо тверді методичні навички, що потребує контролю з боку викладача під час проведення заняття.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота					КР	Накопичувальні бали/ Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	25	300
50	50	50	50	75		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання.

11. Методи навчання

Дисципліна передбачає використання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання (дебати, мозковий штурм, лекції з використанням інтерактиву, методи оцінювання і самооцінювання, планування та інші).

З-поміж традиційних методів використовуються:

1). Пояснювально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури в "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення. Застосовується для передачі великого масиву інформації.

2). Метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, викладач, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб рішення поставленого завдання.

3). Частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється викладачем або самими студентами на основі роботи над програмами і навчальними посібниками. Найчастіше застосовується на семінарах.

4). Дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру. Ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільше повно.

Серед активних методів використовуються такі:

1). Практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;

2). Аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчаться формулювати проблеми

й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;

3). Робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні справи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.

Крім того вивчення курсу базується на використанні комунікативних методів, що охоплюють методи й процедури контакту студента з безпосереднім джерелом знань (викладачем методики, вчителем етики, керівником педпрактики та ін.).

Комунікативні методи поділяються на пасивні й активні: у перших провідна роль належить викладачеві методики, вчителю етики (студент лише фіксує зміст лекції, протоколює дії вчителя й учнів тощо); в активних методах ініціатива належить студентові, який активно контактує з викладачем методики, вчителем етики (активні методи поділяються на групові (мозковий штурм, круглий стіл, ділові ігри) та індивідуальні методи (інтерв'ювання, вільний діалог, експертні ігри)).

Активно використовуються текстологічні методи, що включають методи набуття знань із фахових документів (навчальних планів і програм, методичних листів МОН України тощо) і фахової літератури (монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей тощо).

12. Рекомендована література Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. (в редакції від 14.05.2017, із останніми змінами).
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. (в редакції від 15.04.2017, із останніми змінами)
4. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. (в редакції від 01.01.2017, із останніми змінами).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. (в редакції від 15.06.2017, із останніми змінами).
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. (в редакції від 21.06.2017, із останніми змінами).
7. Закон України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні” від 26 січня 1993 р. (в редакції від 28.12.2015, із останніми змінами).
8. Закон України “Про Державний бюджет на 2017 р.”
9. Закон України “Про Кабінет Міністрів України” від 27.02.2014 року (в редакції від 21.06.2017, із останніми змінами).
10. Закон України “Про Регламент Верховної Ради України” від 10 лютого 2010 р. (в редакції від 05.01.2017, із останніми змінами).
11. Закон України “Про Рахункову палату” від 2 липня 2015 року (в редакції від 5.01.2017, із останніми змінами).
12. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 р. (в редакції від 10.06.2017, із останніми змінами).
13. Закон України “Про Національний банк України” від 20 травня 1999 р. (в редакції від 01.01.2017, із останніми змінами).

14. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” від 19 лютого 1993 р. № 15-93 // Відомості Верховної Ради України – 1993. – № 17 – Ст. 184.
15. Постанова НБУ від 15.12.04 № 637 “Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті” (в редакції від 21.03.2011, із останніми змінами).
16. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень : постанова Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 р. № 110 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 12. – Ст. 41.

Основна література

17. Акцизний збір : законодав. та нормат. акти, комент., роз’яснення фахівців, оглядовий лист / В.О. Кайзерман [та ін.] ; заг. ред. С.В. Буряк ; Державна податкова служба України. – Офіц. матеріали. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 351 с.
18. Амосов О.Ю. Податкова політика та податкова система : навч. посіб. /О.Ю. Амосов, А.О. Дегтяр, Т.В. Меркулова. – Х. : Магістр, 2010. – 140 с.
19. Бабін І.І. Бюджетне право України : навч. посіб. / Ігор Бабін ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 296 с.
20. Бадида М.П. Податкова база місцевого самоврядування: монографія /М.П. Бадида ; Закарпат. держ. ун-т. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2010. – 408 с.
21. Бандурка О.М. Бюджетне право України : підруч. для вищих навч. закл. МВС України / О.М. Бандурка, О.П. Гетьманець ; Нац. ун-т внутрішніх справ. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутрішніх справ, 2003. – 152 с.
22. Банківські операції : підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ “Економічна думка”, 2009. – 696 с.
23. Бандурка О.М., Податкове право : навч. посіб. / Бандурка О.М., Понікаров В. Д., Попова С.М. – К. : Центр учбової літ-ри, 2012. – 312 с.
24. Білоус В.Т. Правове регулювання валютного контролю в Україні : монографія / В.Т. Білоус, А.В. Гарбінська-Руденко ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. – 191 с.
25. Берлач А.І. Банківське право України : навч. посіб. для дистанц. навч. [для вищ. навч. закл.] / А.І. Берлач, Ю.О. Тараненко ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини “Україна”, Інститут дистанційного навчання. – К. : Університет “Україна”, 2007. – 303 с.
26. Берлач А.І. Податкове право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.І. Берлач. – К. : Університет “Україна”, 2006. – 336 с.
27. Берлач А.І. Фінансове право України : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / А.І. Берлач ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини “Україна”. – К. : Університет “Україна”, 2008. – 328 с.
28. Бойцова М. Єдиний податок: від А до Я / М. Бойцова, В. Кузнецов. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Х. : Фактор, 2007. – 368 с.
29. Бурбело О.А. Фінансове право : навч.-практ. посіб. / О.А. Бурбело, Т.В. Малаєва ; Луганський держ. ун-т внутрішніх справ. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2006. – 259 с.
30. Бюджетні повноваження Парламенту: Українські реалії на тлі світового досвіду: посібник / Л. Шрьодер [та ін.]. – К. : Заповіт, 1997. – 142 с.
31. Бюджетний кодекс України: наук.-практ. комент.: станом на 1 берез. 2011 р. / [Л. К. Воронова та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. К. Воронової, д-ра юрид. наук, проф. М. П. Кучерявенка ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування НАПрН України. – Х. : Право, 2011. – 606 с.
32. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / С. О. Булгакова [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф., акад. НАПН України А. А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 396 с.
33. Бюджетні організації: збірник систематизованого законодавства / уклад. Я. Клиженко. – Х. : Фактор, 2009. – 707 с.

39. Бюджетная система России : учеб. для студ. вузов, обуч. по экон. спец. / Г.Б. Поляк [и др.] ; ред. Г.Б. Поляк. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 550 с.
34. Взаємовідносини у системі “підприємство – державна податкова служба” : формування механізмів та напрями розвитку : монографія / О.Є. Кузьмін [та ін.] ; Нац. ун-т “Львів. політехніка”. – Львів : Міські інформаційні системи, 2012. – 217 с.
35. Волощук М.Г. Фінансове право : навч. посіб. / М.Г. Волощук, М.В. Менджул ; Закарпат. держ. ун-т, Терит. від-ня Асоц. платників податків України у Закарпат. обл. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2012. – 215 с.
36. Волощук М.Г. Податкове право: навч. посіб. / М.Г. Волощук, М.В. Менджул ; Закарпат. держ. ун-т, Терит. від-ня Асоц. платників податків України у Закарпат. обл. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2012. – 141 с.
37. Волощук М.Г. Податкова реформа 2015: практ. посіб. / М.Г. Волощук, Я.В. Голубка, Ю.О. Кілару, М.В. Менджул. – Ужгород, 2015. – 32 с.
38. Волощук М.Г. Податкове право: навч. посіб. / М.Г. Волощук, М.В. Менджул – Вид. 3-тє, доповн. і переробл. – Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2015. – 204 с.
39. Воронкова О.М. Податковий менеджмент в Україні: особливості, проблеми, перспективи: монографія / О.М. Воронкова ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т Держ. податк. служби України. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2012. – 391 с.
40. Воронова Л.К. Фінансове право України : підручник / Л.К. Воронова. – К.: Прецедент ; Моя книга, 2006. – 440 с.
41. Гармонізація податкового законодавства: українські реалії : монографія / [Білецька Г.М. та ін. ; за заг. ред. В.Ф. Дейнеки] ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, НДІ фін. права. – К. : Алерта, 2011. – 220 с.
42. Гетманець О.П. Бюджетний контроль: організаційно-правові засади : [монографія] / О.П. Гетманець. – Х. : Екограф, 2008. – 307 с.
43. Горохов В. Сплата екологічного податку в умовах дії Податкового кодексу України з урахуванням внесених змін / Володимир Горохов // Вісник податкової служби України. – 2011. – № 33.
44. Гордей О.Д. Фінансове забезпечення рівня життя населення : [монографія] / О.Д. Гордей ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Вид-во НУ ДПСУ, 2012. – 365 с.
45. Данілов О.Д. Акцизний збір : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / О.Д. Данілов, Є.В. Левченко ; Держ. податк. адмін. України, Акад. держ. податк. служби України. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 370 с.
46. Данілов О.Д. Податкова система у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / О.Д. Данілова, Т.В. Пасєнко ; Київ. екон. ін-т менедж. – К. : [б. в.], 2013. – 293 с.
47. Дмитренко М.Г. Банківське кредитування: галузевий аспект : навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. закл. / М.Г. Дмитренко, М.М. Свічинський, М.В. Рисін ; Нац. Банк України, Ун-т банк. справи. – К. : УБС НБУ, 2019. – 178 с.

Монографії, підручники, посібники та інша література:

48. Акцизний податок / [Матвеев О.В. та ін.]; за заг. ред. В.Ю. Захарченка, Голови ДПС України. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 304 с.
49. Береславська О.І. Валютна політика України: теорія та практика : монографія / О.І. Береславська ; Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2010. – 330 с.
50. Бобро А.Ю. Бюджетний процес в Україні в 1998-2000 роках: спроба реформ / А.Ю. Бобро, Є.Д. Жовтяк. – К. : ВЦ “Просвіта”, 2001. – 319 с.
51. Бюджетне фінансування соціальних стандартів та послуг / Н.М. Дєєва [та ін.]; ред. Н.М. Дєєва; Дніпропетровський нац. ун-т. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ; РВВ ДНУ, 2007. – 100 с.

52. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України : [монографія] / [Тарангул Л. Л. та ін.] ; за заг. ред. Л. Л. Тарангул ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Фенікс, 2012. – 531 с.
53. Готівкові розрахунки: проводимо без помилок : практ. керівництво / Є. Авер'янова [та ін.]. – Д. : Баланс-Клуб, 2009. – 174 с.
54. Гривнак К. Оподаткування земельним податком земель, розташованих під виробничими базами, що забезпечують функціонування автомобільних доріг / Катерина Гривнак // Вісник податкової служби України. – 2011. – № 27.
55. Дмитренко Г.В. Фінансовий контроль в Україні: проблеми і шляхи розвитку : монографія / Геннадій Дмитренко. – К. : [К.І.С.], 2010. – 373 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/> - Інституційний репозитарій МНУ імені В.О. Сухомлинського.
2. <http://www.niklib.com/> - Центральна міська бібліотека імені М.Л. Кропивницького.
3. <http://history.org.ua/uk> - Інститут історії України НАН України
4. <https://uahistory.co/> - History | Твоя електронна бібліотека